

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Потриваєва Н. В.

докторка економічних наук, професорка,
професорка кафедри обліку і оподаткування

Слободян Т. А.

здобувачка вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

У сучасному бізнес-середовищі, що постійно змінюється та піддається різноманітним впливам, управління ризиками є критично важливою складовою успіху будь-якого підприємства. Однією з ключових функцій, яка допомагає підприємствам ефективно управляти ризиками, є бухгалтерський облік.

Бухгалтери вважаються основою бізнесу, і їх роль як менеджерів з ризиків є надзвичайно важливою в цьому відношенні. Їх унікальний фінансовий погляд допомагає визначати та зменшувати ризики, а також впроваджувати стратегії для їх управління [1].

Управління ризиками на підприємстві спрямоване на мінімізацію збитків від непередбачених подій. Використання спеціальних стратегій у бухгалтерському обліку стає необхідним, оскільки деякі ситуації можуть вийти з-під контролю, а бухгалтерські операції завжди важливі [2].

Бухгалтерський облік стає все більш тісно пов'язаним з технологіями. Відслідковування транзакцій, автентифікований аудит – все це зараз робиться майже без участі людини завдяки різноманітним ІТ-рішенням. Використання стратегій управління ризиками на основі сучасних ІТ-технологій може бути надійним рішенням. Хмарні обчислення, які контролюють багато бізнес-операцій сьогодні, можуть слугувати ефективним резервним планом у разі збоїв [2].

Бухгалтерський облік і управління ризиками тісно пов'язані. Бухгалтерський облік надає важливу фінансову інформацію для ідентифікації, оцінки та управління ризиками. Крім того, системи бухгалтерського обліку включають вказівки щодо розкриття інформації про ризики, забезпечуючи прозорість і підзвітність в управлінні ризиками [2].

Роль хмарних технологій в управлінні ризиками для бухгалтерів надзвичайно важлива з кількох причин [2]:

- захист даних;
- незалежність від пристрою;
- гнучка та регульована структура;
- краща співпраця з клієнтом;
- новітні технології, постійні оновлення;
- краще планування та призначення завдань.

Хмарні обчислення не лише роблять роботу бухгалтера більш ефективною, але й зменшують ризики втрати даних та перебоїв у роботі, що робить їх незамінними для стратегії управління ризиками [3, с. 82].

Ще однією важливою роллю бухгалтерського обліку в управлінні ризиками є підтримка розробки стратегій управління ризиками. Бухгалтери співпрацюють з іншими відділами та зацікавленими сторонами з метою розробки та впровадження стратегій, спрямованих на мінімізацію наслідків ризиків, наприклад, шляхом впровадження внутрішнього контролю, диверсифікації інвестицій або застосування страхування від ринкових ризиків. Крім того, бухгалтерський облік виконує важливу роль у моніторингу та звітності про управління ризиками. Бухгалтери відповідають за відслідковування ефективності стратегій управління ризиками, звітування про їх реалізацію та надання рекомендацій щодо їх поліпшення [4].

Бухгалтерський облік пропонує важливі методи та інструменти для встановлення внутрішнього контролю та відстеження заходів зі зменшення ризиків [5]:

1. Системи бухгалтерського обліку сприяють створенню надійного внутрішнього контролю, що знижує ризики шахрайства та помилок. Шляхом встановлення розподілу ролей, проведення регулярних аудитів і належної документації, бухгалтери забезпечують правильність та надійність фінансової інформації.

2. Відповідність нормативам важлива для уникнення юридичних проблем. Експерти з бухгалтерського обліку допомагають підприємствам дотримуватися вимог до фінансової звітності, податкового законодавства та галузевих правил, що допомагає уникнути штрафів та зберегти репутацію.

3. Бухгалтерський облік забезпечує постійне звітування про ризики та моніторинг. За допомогою регулярної фінансової звітності, бухгалтери допомагають організаціям постійно контролювати та оцінювати ризики, надаючи керівництву інформацію про їх фінансові наслідки.

Бухгалтерський облік має багато різних аспектів і має вирішальне значення для управління ризиками. Він пропонує точну фінансову звітність, налагоджує внутрішній контроль і процедури відповідності, спрощує складання бюджету та прогнозування, робить можливим аналіз і управління ризиками, а також відстежує продуктивність.

Завдяки можливостям бухгалтерського обліку підприємства можуть ефективно ідентифікувати та знижувати ризики, що гарантує фінансову стабільність, відповідність законодавству та успішність у довгостроковій перспективі. Використання сучасних технологій, таких як хмарні обчислення, додатково підсилює роль бухгалтерського обліку, забезпечуючи безпеку даних та забезпечуючи швидку реакцію на зміни у бізнес-середовищі.

Бухгалтерський облік не лише забезпечує точну фінансову звітність, але й відіграє стратегічну роль у забезпеченні стійкості та успішності підприємства в умовах постійної невизначеності та ризиків.

Список використаних джерел

1. The Role Of Accountants As Risk Managers - FasterCapital. *FasterCapital*. URL: <https://fastercapital.com/topics/the-role-of-accountants-as-risk-managers.html> (дата звернення 20.03.2024).
2. How Do Accountants & CPAs Deal with Risk Management?. *Ace Cloud*. URL: <https://www.acecloudhosting.com/blog/risk-management-in-accounting-firms/#:~:text=Accounting%20systems%20generate%20crucial%20financial,implementation%20of%20risk%20mitigation%20strategies>. (дата звернення 20.03.2024).
3. Potryvaieva, N., Kozachenko, L., Nedbailo, I., & Nesterchuk, I. Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 2022. №26(1),79-88. [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8).
4. Mirza F. M. The Role of Accounting in Internal Controls and Risk Management. *Medium*. URL: <https://medium.com/@fawadmmirza/the-role-of-accounting-in-internal-controls-and-risk-management-6c233d84d7a6#:~:text=It%20involves%20developing%20a%20strategy,support%20the%20risk%20management%20process>. (дата звернення 21.03.2024).
5. The role of accounting in risk management- *Especia*. *Especia Associates LLP*. URL: <https://especia.co.in/post/the-role-of-accounting-in-risk-management/> (date of access: 21.03.2024).

УДК 336.221:004.9

ПРОЦЕСИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ОПОДАТКУВАННІ

Лагодієнко Н. В. доктор економічних наук, професор кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет
Красноноженко В. О. здобувач вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Розглянуто сутність цифровізації. Визначено основні аспекти розвитку цифровізації оподаткування в Україні. Продемонстровано головні переваги та недоліки процесу цифровізації оподаткування в Україні.

Ключові слова: держава, податки, цифровізація, Україна, технології, економіка.

Цифрові технології зазнали стрімкого розвитку протягом останніх десятиліть, і впровадження їх у різні галузі господарства стало необхідністю для сучасного суспільства. Однією з таких галузей є оподаткування, де цифрові технології відіграють значну роль у процесах збору, обробки та аналізу податкової інформації. Україна не залишається осторонь цього тренду, впроваджуючи різноманітні ініціативи з цифровізації оподаткування. У цьому контексті дослідження процесів цифровізації оподаткування в Україні стає актуальним завданням, що дозволяє розкрити сутність, переваги та виклики цього явища.

Цифровізація оподаткування в Україні спрямована на впровадження електронних систем збору податків, спрощення процесів декларування та звітності для платників податків і підвищення ефективності контролю за сплатою податків. Це включає в себе впровадження електронних систем